

Stafsbeleidsdocument

1-10-2020

Schoolondersteuningsplan

2020-2024

Scholengemeenschap,
voor *onderwijs dat zin geeft*,
voor
vmbo
havo
atheneum
gymnasium

Toevoeging m.b.t. procesvorming indien relevant.

Stationslaan 17
9503 CA Stadskanaal

Postadres:
Postbus 137
9500 AC Stadskanaal

0599 63 11 22
staf@ubboemmius.nl

Elke leraar respecteert de essentie van het onderwijs: *het begeleiden van het ontwikkelproces van elke leerling*. Het gaat om de kracht die een voortdurende, onvermoeibare hefboom is, de veer die ononderbroken naar voren stuwt.

Dolf van den Berg. De toekomst van ons onderwijsstelsel pag. 56

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
2. Ubbo Emmius	5
"We willen groeien"	5
"We verbinden"	6
"Iedereen is waardevol"	6
"We zijn actief"	6
3. Ubbo Emmius binnen het Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden 20.02	7
4. Visie op leerlingondersteuning.....	8
5. Vormen van ondersteuning	10
6. Ondersteuningsstructuur.....	12
7. Locaties Ubbo Emmius	13
Bijlage 1. Aanbod ondersteuning per niveau	14

1. Inleiding

Ubbo Emmius Scholengemeenschap maakt deel uit van het samenwerkingsverband Groningen-Ommelanden (hierna SWV GO)¹. Samen met alle scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs in de regio streeft het samenwerkingsverband ernaar om alle leerlingen in de regio een passend onderwijsplek bieden. De scholen doen dat in nauwe samenwerking met andere scholen voor voortgezet onderwijs, scholen voor speciaal onderwijs, gemeentes en organisaties in de regio die direct of indirect betrokken zijn bij de ontwikkeling van jongeren. Binnen de gemeenschappelijk vastgestelde kaders van het samenwerkingsverband hebben scholen de ruimte om inhoud te geven aan passend onderwijs.

In dit schoolondersteuningsplan wordt beschreven hoe de school invulling geeft aan de (extra) ondersteuning van leerlingen.

2. Ubbo Emmius

Ubbo Emmius

Ubbo Emmius is een christelijke scholengemeenschap waar elke leerling, ongeacht levensbeschouwelijke visie, welkom is. We staan open voor iedere leerling met een positieve inzet.

Leerlingen laten excelleren

De missie van onze school is: “Leerlingen laten excelleren!”. Leerlingen kunnen excelleren door hoge cognitieve prestaties te leveren. Dat ‘hoog’ is relatief. Voor de ene leerling is bij wijze van spreken een ‘10’ het ultieme resultaat. Een andere leerling stijgt boven zichzelf uit door tóch een voldoende te halen.

Excelleren kan ook een mentale kwestie zijn: iets durven, dat je nooit voor mogelijk had gehouden. In alle afdelingen van de school kunnen leerlingen tot excellente prestaties komen. Alle docenten kennen voorbeelden van situaties waarin het lukte: leerlingen laten excelleren. Daarom is het een bron van inspiratie.

Zowel leerlingen als medewerkers hebben recht op adequate begeleiding, uitdaging en goede werkomstandigheden. We werken aan goede samenwerking, tussen bestuur, personeel, ouders en leerlingen. Ook streven we naar goede relaties met onze omgeving. Dit vinden we noodzakelijk voor een goed resultaat van onderwijs en opvoeding. Waar dit mogelijk is, wordt gezamenlijk aan de verdere ontwikkeling van onze regio gewerkt.

Kernwaarden

“We willen groeien”

Op Ubbo Emmius geloven we, voor iedere leerling, in de mogelijkheid van leren en ontwikkelen. Daartoe bieden we bij herhaling nieuwe kansen. We ondersteunen de leerling uitsluitend met opbouwende feedback. Dat kan overigens best confronterende feedback zijn, want we houden van eerlijkheid.

We hebben altijd oog voor de persoon achter de leerling, voor zijn geluk. We geven, binnen de mogelijkheden die de school heeft, maximale ondersteuning bij het leren. We zijn ervan overtuigd dat al deze activiteiten bijdragen aan het excelleren van leerlingen. We hebben de overtuiging dat het onze opdracht is om leerlingen volop de kans geven te groeien.

Leerlingen die bij ons op school komen, zijn niet ‘af’. Ze hebben nog een hele ontwikkeling voor de boeg. De middelbare schooltijd is een tijd waarin leerlingen voor een belangrijk deel worden gevormd, waarin ze richting volwassenheid gaan. We zien het als onze opdracht om leerlingen te helpen in dit groeiproces. Groeien is namelijk iets anders dan rijpen. Dat laatste gaat vanzelf, maar voor groei is meer nodig. Aan ons dagelijks handelen merk je dat we erop gericht zijn om leerlingen verder te helpen, door ze steeds te voeden en door ze licht te geven.

“We verbinden”

Op Ubbo Emmius geloven we dat de mens niet alleen leeft voor zichzelf. We verbinden in plaats van dat we verdelen. Onze waarden en normen zijn mede hierop gebaseerd. Het kan zijn dat een individu een stap terug moet doen ten faveure van een ander, of de groep. Het belang van de samenleving, het belang van de groep kan zwaarder wegen dan het belang van het individu.

We vinden het belangrijk dat jonge mensen leren begrijpen wat de betekenis van verbinden is. Wees voor de ander een engel. Bedenk dat anderen jou misschien nodig hebben. Je leeft niet alleen voor jezelf. In onze organisatie zie je deze gedachte terug in de keuzes die we maken. Zo werken we in de klas, in groepswerk, maar ook in de keuzes die we maken ten aanzien van ons personeel of de inrichting van onze organisatie.

“Iedereen is waardevol”

We kijken naar wie je bent en naar hoe je wilt zijn. Misschien wel anders dan anderen. Het is prima als je ‘zebrafant wilt zijn’. We kijken niet naar hoe je afwijkt, maar naar wat je toevoegt. Je mag niet alleen ‘anders’ zijn, je bent het eenvoudigweg. We vinden het belangrijk dat je tijdens je schoolperiode jezelf beter leert kennen. Ook dát is ontwikkeling.

Wat vind je belangrijk? Wat zijn jouw waarden? Dit alles altijd in relatie tot de ander en de wereld. Je ontwikkelt je eigen levensbeschouwing. Uitvinden waar je goed in bent, is vaak een ontdekkingstocht. Het is bijvoorbeeld: iets durven waarvan je nooit had gedacht dat je dat zou (kunnen) doen. Een presentatie houden, voor het eerst op stage gaan bij een bedrijf, meedoen aan de voorspeelavond bij muziek. Soms moeten leerlingen dingen doen waar ze niet goed in zijn. We hebben daar oog voor; geven ondersteuning en hebben zorg voor de betekenis van teleurstelling.

“We zijn actief”

We hebben op Ubbo Emmius de overtuiging dat we op aarde zijn om iets te dóen. We vinden het onze plicht om een verschil te maken door te handelen en actief te zijn, niet door alleen te luisteren en te praten. We geloven in de betekenis van (wereldwijde) solidariteit en onze verantwoordelijkheid voor het kwetsbare.

We gaan er op onze school vanuit dat mensen willen leren. Natuurlijk weten we dat niet iedere puber intrinsiek gemotiveerd is voor het leren van Duitse naamvallen of Engelse woordjes, maar ook pubers willen graag verder komen. Ze willen leren en daarvoor iets doen. Met dat uitgangspunt houden we rekening in onze lessen. Daarnaast gaan we ervan uit dat zo lang pubers niet zelf de volledige verantwoordelijkheid kunnen dragen voor hun eigen handelen, wij als volwassene de taak hebben om hen te helpen. Dat betekent dat wij iets moeten doen: ons handelen is erop gericht om kinderen te helpen om zelf verantwoordelijkheid te dragen. Medewerkers van Ubbo Emmius realiseren zich dat ze voor leerlingen een rolmodel zijn en nemen daarvoor hun verantwoordelijkheid.

3. Ubbo Emmius binnen het Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden 20.02

Ubbo Emmius maakt onderdeel uit van het samenwerkingsverband Groningen Ommelanden 20.02 (SWV) waarin twaalf schoolbesturen vo, drie schoolbesturen v(s)o en vijf opting-in besturen zijn vertegenwoordigd (zie <https://go.passendonderwijsgroningen.nl>). Per 1 januari 2018 is de bestuursvorm van het SWV gewijzigd van een stichting naar een vereniging. Het bestuur van het SWV bestaat nu uit een uitvoerend, een niet-uitvoerend bestuur en een ledenvergadering. Deze worden gevormd door de afgevaardigden vanuit de verschillende schoolbesturen.

Het onderwijsaanbod, inclusief de lichte en zware ondersteuning van het SWV, wordt beschreven in het Ondersteuningsplan van het SWV. In dit ondersteuningsplan staat ook de indicatiesystematiek voor toegang tot het vso beschreven, evenals de wijze waarop de beschikbare middelen worden verdeeld. Dit ondersteuningsplan is op zijn beurt weer gebaseerd op de schoolondersteuningsprofielen van de diverse schoolbesturen die in het SWV zitting hebben. In deze schoolondersteuningsprofielen leggen de schoolbesturen, ten minste eenmaal per vier jaar, vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Het schoolondersteuningsprofiel wordt opgesteld door leraren, ondersteuningscoördinatoren, schoolleiding en bestuur. In het profiel wordt aangegeven welke ondersteuning de school kan bieden en welke ambities de school heeft voor de toekomst. In dit profiel worden ook de grenzen beschreven van de ondersteuning die wij kunnen verlenen. Medewerkers, leerlingen en ouders hebben adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel via de medezeggenschapsraad van de school.

4. Visie op leerlingondersteuning

Goed onderwijs, de pijler onder passend onderwijs

De doelen van passend onderwijs sluiten nauw aan bij de onderwijsvisie van Ubbo Emmius. Op onze school zijn alle leerlingen welkom ongeacht hun levensbeschouwelijke overtuiging, maar ook ongeacht hun cognitieve, sociaal-emotionele en fysieke mogelijkheden. Voor wat betreft de cognitieve mogelijkheden zullen die moeten vallen in de range Praktijkonderwijs tot en met het Gymnasium. De school ziet diversiteit als een belangrijke voorwaarde om leerlingen van en met elkaar te laten leren, om hen voor te bereiden op de maatschappij van morgen. Daarnaast ziet de school het als haar opdracht alle leerlingen, ongeacht hun ontwikkelingsniveau, voldoende mogelijkheden en ondersteuning te bieden om door te kunnen stromen naar een gekwalificeerde vervolgopleiding en werk. Dit is een van de belangrijkste garanties om later op zinvolle wijze deel uit te kunnen maken van de samenleving en er een bijdrage aan te kunnen leveren. Vanuit deze visie komt passend onderwijs tot uitdrukking in zowel het primaire proces, de lessen, als de (extra) ondersteuning van leerlingen. Voor Ubbo Emmius zijn de belangrijkste pijlers van passend onderwijs **kwalitatief goede lessen en goede begeleiding**. Het uiteindelijke doel is zelfontplooiing en talentontwikkeling bij iedere leerling te stimuleren, hen op succesvolle wijze te begeleiden naar vervolgonderwijs of werk en competenties mee te geven waarmee zij in staat zijn op zinvolle wijze deel te nemen aan de samenleving. Het realiseren ervan stelt hoge eisen aan de school, de docenten en andere medewerkers in het bijzonder. Belangrijke voorwaarden daarbij zijn een stimulerend en veilig schoolklimaat; leraren die hoge verwachtingen van leerlingen hebben, wederzijds vertrouwen en betrokkenheid van leerlingen en ouders bij de school. Om leerlingen in de lessen goed te kunnen begeleiden en maatwerkprogramma's te bieden is het bovendien van belang dat docenten over voldoende competenties beschikken voor wat betreft klassenmanagement en pedagogisch-didactisch handelen. Docenten kunnen hierin worden ondersteund door de gedragsdeskundigen, de gedragsspecialist, samenwerking met (vak)collega's, door gebruik te maken van digitale programma's en overige ICT-voorzieningen.

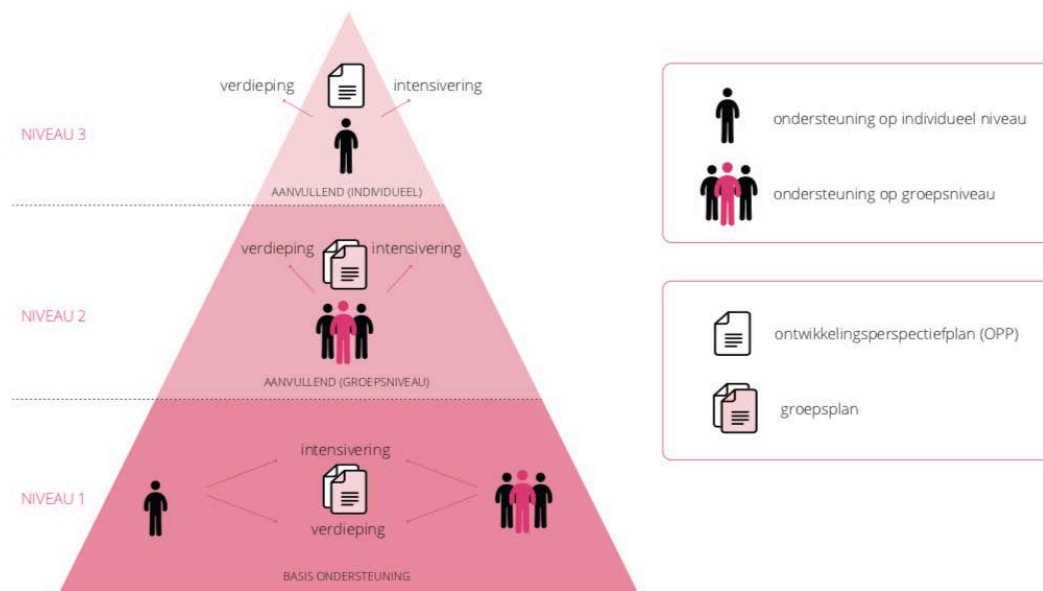
Een continuüm van ondersteuning

Leerlingondersteuning vindt zoveel mogelijk plaats in de klas door middel van verlengde instructie, gedifferentieerd lesgeven en indien noodzakelijk met hulp van een andere collega/gedragsdeskundige/gedragsspecialist of andere begeleiding in of buiten de klas. In het laatste geval kan er zelfs sprake zijn van specialistische, extra ondersteuning die binnen de school aanwezig is of tijdelijk van buiten de school wordt ingezet.

De school streeft naar integrale leerlingenzorg via een heldere ondersteuningsstructuur, aangevuld met ondersteuning gericht op de onderwijs-/ondersteuningsbehoeften van leerlingen. De school maakt hierin een onderscheid tussen basisondersteuning en extra ondersteuning. De basisondersteuning is *“het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de ondersteuningsstructuur van de school – eventueel samen met ketenpartners - planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd”* (Referentiekader Passend Onderwijs, 2012). Onder deze basisondersteuning vallen ook de licht curatieve interventies die door de school zelf *planmatig* worden uitgevoerd, eventueel met inzet en

expertise van andere partners. Elke locatie beschikt over een eigen aanbod van licht curatieve interventies en expertise afgestemd op de specifieke kenmerken van hun leerlingpopulatie. Ook is iedere locatie in staat een continuüm aan ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen aan te bieden (zie Figuur 1). We spreken van een continuüm aan ondersteuning, omdat we geen nadrukkelijk onderscheid maken tussen de verschillende soorten of vormen van ondersteuning. Dat wil zeggen dat er in de praktijk geen harde scheiding tussen de verschillende niveau's van ondersteuning. Het loopt geleidelijk in elkaar over.

De basisondersteuning en aanvullende ondersteuning krijgt vorm op drie niveaus:

Figuur 1. Continuüm van ondersteuning Ubbo Emmius.

5. Vormen van ondersteuning

Niveau 1 Basisondersteuning

Basisondersteuning is in principe op het primaire proces gericht, laagdrempelig en bestemd voor alle leerlingen op de locatie. Goed onderwijs zoals dat van docenten mag worden verwacht.

De voorwaarden waaraan basisondersteuning moet voldoen is gemeenschappelijk door de scholen van het samenwerkingsverband vastgesteld. Die voorwaarden vallen samen met de uitgangspunten voor goed onderwijs van Ubbo Emmius.

Naast het geven van goede lessen bieden wij uiteraard aan alle leerlingen van Ubbo Emmius verschillende vormen van ondersteuning. Zie voor de uitwerking van niveau 1, bijlage 1.

Niveau 2 Aanvullende ondersteuning (preventief en licht curatief)

Naast het 'basale' kader zijn ook andere preventieve en licht curatieve interventies onderdeel van de basisondersteuning. Deze begeleiding wordt zoveel mogelijk in de klas gegeven, maar kan ook in kleine groepjes plaatsvinden. Zij wordt uitgevoerd onder regie en verantwoordelijkheid van de locatie, binnen de ondersteuningsstructuur van de school. Andere vormen van extra basisondersteuning zijn: curatieve ondersteuning in samenwerking met ketenpartners, consultatieve begeleiding en observatie. Ook het fysiek toegankelijk maken van de school in voorkomende gevallen behoort hiertoe.

De ondersteuning op niveau 2 kan worden beschouwd als 'vangnet' onder de basisondersteuning. In niveau 2 is de ondersteuningscoördinator (OCO) de spil. Verwijzing naar deze vorm van ondersteuning kan op vier manieren plaats vinden:

- door de mentor volgend uit de leerlingbespreking;
- door mentor voortkomend uit achterblijvende leerresultaten en/of screening van leerlingvolgsysteem;
- door de mentor op verzoek van ouders en/of leerling zelf;
- door de mentor (in overleg met een directeur/teamleider) in geval van frequente afwezigheid (ziekte, ongeoorloofd verzuim) of als er sprake is van sociaal-emotionele problematiek.

Leerlingen die deze ondersteuning nodig hebben worden door de mentor aangemeld bij de ondersteuningscoördinator. In samenspraak met het ondersteuningsteam en de ouders wordt gekeken of de problematiek onderwijsgerelateerd is of breder. Vervolgens bepaalt het ondersteuningsteam of en zo ja, welke onderwijsbegeleiding gewenst is voor de leerling. De ondersteuningscoördinator is degene die het aanspreekpunt is voor de deskundigen die de betreffende leerling begeleiden. De ondersteuningscoördinator houdt de directeur/teamleider en de mentor frequent op de hoogte van de voortgang van de begeleiding. Voor de verdere uitwerking van niveau 2, zie bijlage 2.

Niveau 3 Aanvullende ondersteuning op individueel niveau

Wanneer de aanvullende ondersteuning in de klas niet toereikend is wordt in het ondersteuningsteam gekeken welke ondersteuning op individueel niveau wenselijk is. Voor leerlingen die ondersteuning krijgen op niveau 3 wordt een individueel ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) geschreven. De school houdt zich bezig met onderwijs(leer)problematiek, de gedragsdeskundigen kunnen hierbij kortdurend begeleiden en adviseren. Wanneer het ondersteuningsteam niet tot een passend aanbod komt, kan het samenwerkingsverband ter consultatie ingeschakeld worden.

Naast begeleiding op school kan er ook niet-onderwijsgerelateerde problematiek zijn, hiervoor is dan begeleiding buiten school nodig. De ondersteuningscoördinator of gedragsdeskundige zal daarvoor (na toestemming van ouders/leerling) contact opnemen met de desbetreffende ketenpartners. Voor een verdere uitwerking van niveau 3, verwijzen wij naar bijlage 3.

6. Ondersteuningsstructuur

Binnen de ondersteuningsstructuur van Ubbo Emmius heeft elke locatie een ondersteuningsteam. Overkoepelend kennen we binnen Ubbo Emmius een bovenschools expertiseteam. In elk ondersteuningsteam zitten ten minste de ondersteuningscoördinator, een gedragsdeskundige en een teamleider of directeur. In het bovenschools ondersteuningsteam zitten de gedragsdeskundigen en de gedragspecialist. Zij komen wekelijks bijeen om expertise uit te wisselen en voor collegiale consultatie. Daarnaast adviseren zij de directie van Ubbo Emmius over het te voeren beleid.

Hieronder noemen we alle functionarissen die bij de ondersteuning van leerlingen betrokken zijn:

Docent

Voor de docent is een belangrijke rol weggelegd. Hij/zij is verantwoordelijk voor goed onderwijs en een veilig en ordelijk leerklimaat. De docent ziet vaak samen met de mentor de eerste signalen.

Mentor

Iedere klas, iedere leerling heeft een mentor. Bij eventuele problemen is de mentor het eerste aanspreekpunt voor leerlingen en ouders/verzorgers. Mentoren besteden systematisch aandacht aan het welzijn van de leerling, aan het leren en aan de resultaten van de leerling, onderhoudt contacten met ouders/verzorgers, docenten en de ondersteuningscoördinator. Daarnaast bewaakt de mentor de veiligheid van de groep.

Ondersteuningscoördinator (OCO)

Elke locatie heeft een ondersteuningscoördinator. Hij/zij is de organisator van de ondersteuning, bewaakt het proces en is deskundig op het gebied van onderwijsondersteuning. De OCO is de spil in contacten met alle (externe) partners rondom de ondersteuning van een leerling.

Gedragsdeskundigen

Bij de scholengemeenschap werken een schoolpsycholoog, een orthopedagoog, een orthopedagoog-generalist. Zij hebben een adviserende rol binnen het interne ondersteuningsteam van de locaties. Ze kunnen kortdurend leerlingen begeleiden en kunnen onderzoeken afnemen. Zij adviseren mentoren en docenten over hoe om te gaan met verschillende soorten onderwijsproblematiek. Wanneer intensievere externe ondersteuning nodig is, dan zal de gedragsdeskundige leerling en ouders/verzorgers hierover adviseren.

Ook heeft Ubbo Emmius een gedragspecialist in dienst. Zij kan ingezet worden op de verschillende locaties, na overleg met de gedragsdeskundigen.

De school neemt deel aan het signaleringssysteem 'Zorg voor Jeugd'. Het doel van Zorg voor Jeugd is dat de hulpverlening beter op elkaar wordt afgestemd, doordat de verschillende instanties om de leerling de betrokkenheid bij de jongere aangeeft. Door het op tijd signaleren, moet bovendien worden voorkomen dat problemen bij jongeren uitgroeien tot grote risico's voor hun ontwikkeling. Zie voor meer informatie www.zorgvoorjeugd.nu.

7. Locaties Ubbo Emmius

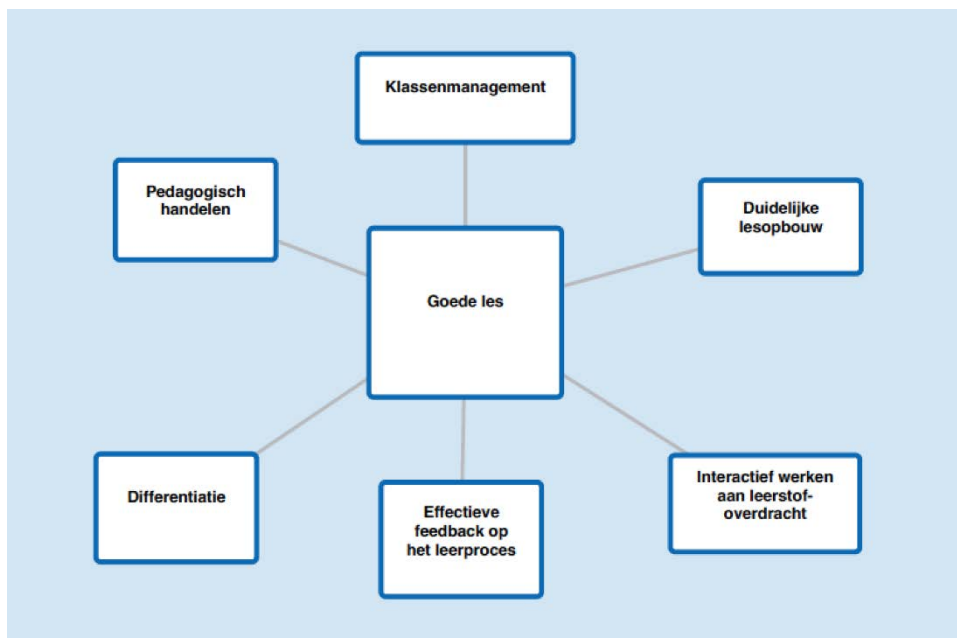
Scholengemeenschap Ubbo Emmius heeft 6 locaties. In onderstaande tabel is per locatie aangegeven wat het onderwijsaanbod per locatie is.

Locatie	Leerjaar 1	Leerjaar 2	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Leerjaar 5	Leerjaar 6
Maarsdreef	BB-KB-TL-H-V	BB-KB				
Stationslaan		H-V	H-V	H-V	H-V	V
Engelandlaan		TL	GT	GT		
Sportparklaan			BB-KB	BB-KB		
Onstwedde	BB-KB-TL-H-V	BB-KB-TL-H-V	GT-H-V	GT		
Winschoten	BB-KB-TL	BB-KB-TL	BB-KB-TL	BB-KB-TL		
PRO	PRO	PRO	PRO	PRO	PRO	PRO

Bijlage 1. Aanbod ondersteuning per niveau

De basis: goed onderwijs.

Passend onderwijs is goed onderwijs. Wat volgens ons goed onderwijs is wordt hieronder uitgelegd.

In figuur 2 wordt schematisch weergegeven wat we verstaan onder goed onderwijs, waarbij we inzoomen op die elementen die van belang zijn voor een goede les. De afzonderlijke elementen worden hieronder beschreven.

Interactief werken aan leerstof-overdracht

De voorkennis van leerlingen wordt geactiveerd, de docent deelt zijn/haar deskundigheid in de interactie met leerlingen, vat regelmatig de instructie in stappen samen of laat dit door leerlingen doen en kijkt vervolgens actief of leerlingen de uitleg begrepen hebben. Er wordt gebruik gemaakt van concrete voorbeelden die aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen, de leerlingen worden geactiveerd doordat de docent goed naar de leerlingen luistert en door uitdagende, open vragen te stellen. De docent maakt duidelijk waarom een antwoord goed of fout is en stelt leerlingen op deze manier in staat om van foutieve antwoorden te leren.

Pedagogisch handelen

De docent toont positieve, persoonlijke aandacht voor de leerlingen, bevordert dat leerlingen respectvol met elkaar omgaan en behandelt alle leerlingen gelijkwaardig. De docent zorgt voor een klimaat waarin goed gewerkt kan worden. De docent heeft positieve verwachtingen van de leerlingen, stelt realistische eisen aan de inzet en prestaties van leerlingen.

Consistente lesopbouw

Aan het begin van de les wordt het doel en de opbouw van de les duidelijk gemaakt. Het doel van de les past bij het niveau van de leerlingen, er zit een logische volgorde in de activiteiten binnen de les, voor deze activiteiten is voldoende tijd ingepland. Er wordt gebruik gemaakt van werkvormen waarmee leerlingen de lesdoelen kunnen behalen en de leerdoelen worden aan het einde van de les gecheckt.

Effectieve feedback op het leerproces

De docent communiceert met leerlingen over hoe zij een taak/activiteit het beste kunnen uitvoeren. Er wordt aan/van de leerlingen gevraagd zelf na te denken over de aanpak zodat leerlingen de taak/activiteit meer planmatig gaan benaderen. De gegeven feedback is meer gericht op vooruitgang dan op correctie, de docent geeft leerlingen complimenten over hun werk en vertelt leerlingen wat zij moeten leren om hun resultaten te verbeteren.

Differentiatie

De les is voorbereid op basis van informatie over de leerlingen. Leerlingen kunnen op hun eigen niveau werken, leerlingen kunnen extra of aanvullende instructie of ondersteuning krijgen zodat iedereen in staat is om te werken aan de basisstof. Leerlingen die ondersteuning nodig hebben kunnen meer en extra oefenmogelijkheden krijgen. Leerlingen die minder instructie nodig hebben worden door de docent direct aan het werk gezet, leerlingen die meer uitdaging nodig hebben krijgen de mogelijkheid om basisstof compacter te verwerken en met verrijgingsstof aan de slag te gaan.

Klassenmanagement

Het klassenmanagement is op orde wanneer de onderwijstijd effectief benut wordt, het taalgebruik aansluit bij de leerlingen, er sprake is van geaccepteerd pedagogisch didactisch leiderschap en geïnteresseerde leerlingen, die vragen stellen of hun mening kunnen geven.

Ondersteuning op niveau 1

- Voor alle leerlingen geldt dat de school verschillende functionarissen in dienst heeft, zoals de docent, mentor, OCO, gedragsdeskundigen en gedragspecialist. Zie overzicht ondersteuningsstructuur.
- Ubbo Emmius probeert op verschillende manieren de veiligheid op school te waarborgen. De school heeft een schoolveiligheidsplan waarin staat beschreven hoe de veiligheid in beeld wordt gebracht en gemonitord wordt. Wanneer er sprake is van pestgedrag, treedt het pestprotocol in werking, iedere vestiging beschikt over een anti-pestcoördinator. Deze zorgt ervoor dat het anti-pestprotocol nageleefd wordt in de praktijk. Uiteraard is de mentor het eerste aanspreekpunt voor leerlingen (en ouders).
- Leerrendement. Het kan zijn dat een leerling die de overstap maakt van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs een didactische achterstand heeft. Dergelijke leerlingen krijgen ondersteuning op basis van leerrendement (LR). De gang van zaken is dat de basisschool een advies uitbrengt voor plaatsing in een leerweg en de plaatsingscommissie van de ontvangende locatie bepaalt de ondersteuning. Bij de ondersteuning wordt gekeken naar de leerrendementen en mogelijke sociaal-emotionele problematiek. Vaak is het zo dat de leerlingen met ondersteuning op basis van LR in dezelfde groep worden geplaatst. De ondersteuningsbehoefte van deze leerlingen wordt vermeld in het groepsplan zodat de mentoren en vakleerkrachten hierna kunnen handelen (en evalueren).
- Dyslexie, zie dyslexieprotocol 2015.

Sommige leerlingen worden vanuit het basisonderwijs aangemeld met een dyslexieverklaring. Deze leerlingen hebben recht op de ondersteuning die omschreven wordt in het dyslexieonderzoek. Deze ondersteuning is conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Na de aanmelding of gedurende de schoolgang in het voortgezet onderwijs kan een vermoeden van dyslexie ontstaan. De mentoren en (talen)docenten hebben daarin een signalerende rol. Via de ondersteuningscoördinator kan de gedragsdeskundige verzocht worden om de desbetreffende leerling te begeleiden. Het kan zijn dat er een dyslexiescreening plaatsvindt. Op basis daarvan kan vervolgens diagnostiek verricht worden.

Indien een leerling in bezit is van een dyslexieverklaring zullen de faciliteiten omschreven worden op een faciliteitenpas die deze leerling gedurende zijn schoolcarrière binnen het Ubbo Emmius kan gebruiken. Dit pasje geldt op alle vestigingen.

Men kan denken aan de volgende faciliteiten:

- o Spelfouten worden niet meegerekend, als dat niet het doel van de toets is.
- o Aantekeningen van docent of van medeleerling kopiëren.
- o Extra tijd (25%) bij het maken van toetsen.
- o Toetsen mondeling i.p.v. schriftelijk, indien mogelijk in overleg met docent.
- o Geen onvoorbereide leesbeurt.

- Afspraak over opmaak, Verdana 12, regelafstand 1,5.
- Auditieve ondersteuning bij het lezen van teksten (LEX-app).
- Gebruik van (eigen) laptop / tablet voor het maken van aantekeningen tijdens de les.
- Ondersteuning op maat (regelkaarten / schema's).

- Ernstige reken-/wiskundeproblematiek (ERWD). In het protocol ERWD op de website van het Ubbo Emmius staat beschreven hoe de school omgaat met leerlingen met ernstige rekenproblemen. De definities van ernstige rekenproblemen en dyscalculie staan beschreven, de signalering en de begeleiding in de klassen 1&2 en klas en hoger.

- Faalangst. Allereerst is het van belang dat het thema 'faalangst' onderwerp van gesprek is tussen leerling en mentoren. Docenten zijn geschoold in de omgang en reduceren van leerlingen met faalangst. Op verzoek van de ondersteuningscoördinator kan de gedragsdeskundige nader onderzoek doen met als doel om de faalangst op leerling niveau in kaart te brengen. Op deze manier kan gericht advies gegeven worden aan leerling, ouders en docenten.

- Motivatieproblematiek. Gedragsdeskundige kan motivatieproblematiek nader in kaart brengen. Op basis van deze informatie kan gericht ondersteuning geboden worden. Dit kan de mentor, ouders of vakdocent vervolgens uitvoeren.

- Talentontwikkeling/hoogbegaafdheid. Aanbod is in ontwikkeling.

- Gedragsspecialist observeert klas en adviseert mentor en docenten.

Ondersteuning op niveau 2

Ondersteuning op basis van niveau 2 wordt gedaan op basis van een leerlingondersteuningsformulier. Dit is een basisdocument waarvan mentor en leerling eigenaar zijn. Dit document biedt houvast voor een handelingsgerichte cyclus waarbij met doelen en evaluatie de begeleiding wordt gemonitord.

- Aanbieden van extra vakken.
- Leerlingen die behoefte hebben aan bijvoorbeeld meer uitdaging en laten zien dat zij dit aankunnen, kunnen een vak op een hoger niveau volgen of verdiepingsstof na overleg met docent.
- Talentontwikkeling (dit is in ontwikkeling).
- We kennen binnen Ubbo Emmius een gestandaardiseerde faalangstreductietraining. Deze wordt meerdere keren per schooljaar aangeboden voor verschillende leerjaren. Er is extra aandacht voor examenleerlingen.
- Motivatieproblematiek: De gedragsdeskundige ondersteunt de mentor bij motivatieproblemen van leerlingen.
- Concentratieproblemen: de gedragsdeskundige ondersteunt bij het kijken wat er aan de hand, hoe de leerling het beste ondersteund kan worden en hoe de leerling het beste geactiveerd kan worden.
- Executieve functies: De gedragsdeskundige ondersteunt de mentor bij problematiek van een leerling op het gebied van executieve functies.
- Gedragsspecialist observeert leerling in de klas en adviseert mentor en docenten.

Ondersteuning op niveau 3

- Talentontwikkeling. Dit is in ontwikkeling. Binnen het Ubbo Emmius worden twee gedragsdeskundigen opgeleid op het gebied van talentontwikkeling op alle niveaus van PrO tot en met VWO. De verwachting is dat er in de loop van schooljaar 2020-2021 een aanbod ligt.
- De inzet van gedragsdeskundige bij individuele ontwikkelings- en begeleidingsgesprekken in relatie tot voortgang en doelen, maximaal 6 weken.
 - o Diagnostiek en individuele begeleiding t.a.v. leerproblematiek. Indicerend diagnostisch onderzoek wordt uitsluitend bij lees- en spellingsproblematiek verricht en in uitzonderlijke gevallen op rekengebied.
 - o Diagnostiek en individuele begeleiding t.a.v. sociaal- emotionele problematiek. Hoofdzakelijk gericht op begeleiding en ondersteuning binnen het onderwijsleerproces.
 - o In het geval dat de bovenstaande vormen van problematiek op individueel niveau de eerstelijns-begeleiding van de gedragskundige overstijgt, zal de school tweedelijns (externe) begeleiding adviseren.
- Maatwerk, zie bijlage 2.
- ISK aanbod is nog in ontwikkeling.

Naast bovenstaand aanbod maken wij gebruik van het aanbod vanuit het SWV, zie [Ondersteuningplan SWV](#).